

SIDEKOEHAIGUSE SEGAVORM (MCTD, *mixed connective tissue disease*)

Haiguse nimetus osutab sellele, et patsiendil esineb üheaegselt mitme erineva sidekoehaiguse üksikuid ilminguid, mis pärinevad peamiselt sklerodermiast, süsteemsest erütematoosluupusest, polümüosiidist, ja reumatoidartriidist. Tänapäeval vaieldakse selle üle, kas üldse on tegu iseseisva haigusega. Mitme haiguse korral esineb haigusjärke, mis sarnanevad sidekoehaiguse segavormiga ja iseloomulik haiguspilt kujuneb välja alles hiljem. Selliste, veel kindlat kuju võtmata haigusvormide jaoks on kasutusel ka määrang **diferentseerumata süsteemne sidekoehaigus**. Sidekoehaiguse segavormi nimetust kasutatakse juhtudel, kui üheaegselt ilmnevad iseloomulikud haigusnähud, sealhulgas nihked immunoloogilistes analüüsides. Sidekoehaiguse segavormi põevad sagedamini 40. eluaastates naised.

Tundemärgid

Algab nagu mitmed teisedki autoimmuunhaigused üldnähtudega: väsimus, palavik, lihase- ja liigesevalud. Lisandub valgesõrmsus ehk Raynaud´ tunnus. Käed tursuvad nii, et kujunevad viinersõrmed. Liigesed võivad olla turses nagu reumatoidartriidi korral.

Haiguse kulg

Diferentseerumata süsteemne sidekoehaigus võib ära paraneda või areneda mõneks sidekoehaiguseks. Ka sidekoehaiguse segavorm võib paraneda või muutuda reumatoidartriidiks, sklerodermiaks, süsteemseks erütematoosluupuseks või polümüosiidiks. Võib ilmneda ka muutusi siseelundites, nagu kopsudes ja neerudes.

Äratundmine

Haigust tuntakse ära iseloomulikest nähtudest ja vereanalüüsides. Sidekoehaiguse segavormile on omased tuumavastased antikehad, millel on mikroskoobis iseloomulik täpiline helendus. Nende antikehade teaduslik nimetus on U1-RNP-antikehad. Sageli on veres ka reumatoidfaktor.

Ravi

Ravi on isikupärane vastavalt sellele, millised on raskemad vaevused. Tavaliselt tuleb kasutada steroidhormoone. Kui liigesepõletik sarnaneb reumatoidartriidiga, kasutatakse selle haiguse tavalisi ravimeid. Paljudele on raskeks vaevuseks valgesõrmsus. Selle ravimiseks kasutatakse sooje kindaid ja mõnikord ka veresooni laiendavaid ravimeid (nitropreparaadid, nifedipiin). Need langetavad ühtlasi vererõhku.

Ennustus

Haiguse ennustus sõltub sellest, mis suunas haigus areneb. Ennustus on hea, kui haigus ei levi siseelunditesse. Raskem haigusvorm on üldinud ja ka siseelundeid haarav sklerodermia.